

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

10.2.2022

Liite määrärahanjakopäätökseen

ALUEIDEN KEHITTÄMISESTÄ JA EUROOPAN UNIONIN ALUE- JA RAKENNEPOLITIIKAN TOIMEENPANOSTA ANNETUN LAIN (756/2021) 40 §:N 1 MOMENTIN NOJALLA ANNETUT INTERREG-OHJELMIEN VUODEN 2022 VALTION RAHOITUSOSUUDEN VAROJEN KÄYTTÖÄ KOSKEVAT EHDOT, OHJELMAKAUSI 2021–2027

Alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta annetun lain (756/2021), jäljempänä toimeenpanolaki, 38 §:n mukaan työ- ja elinkeinoministeriö jakaa Euroopan aluekehitysrahaston Interreg-varoja vastaavan valtion osuuden maakuntien liitoille. Työ- ja elinkeinoministeriö tekee esityksen valtioneuvostolle varojen jaosta.

Alueiden kehittämisen ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan hankkeiden rahoittamisesta annetun lain (757/2021), jäljempänä *rahoituslaki*, maakunnan liitto myöntää kansallisen vastinrahoituksen hankkeen suomalaiselle tuensaajalle 9 §:n mukaan.

Yleiset ehdot

Ehtoja on noudatettava valtion vuoden 2022 talousarviosta myönnettävien momentin 32.30.64 valtuuksien ja arviomäärärahojen käytössä. Ehdot ovat voimassa toistaiseksi aina kulloinkin voimassaolevassa muodossaan ja kunakin talousarviovuonna voimassa olevalla EU:n alue- ja rakennepolitiikan rahastojen momentilla.

Varoja saa käyttää ohjelmakaudelle 2021–2027 hyväksytyjen Interreg-ohjelmien hankkeiden kansalliseen vastinrahoitukseen, jäljempänä mainituin rajoituksin ja ehdoin. Varojen allokointi hallinnoidaan EURA2021-järjestelmällä.

Varojen käytössä tulee noudattaa liitteessä mainittuja EU:n säädöksiä ja kansallisia säädöksiä sekä hyväksytyä ohjelmaa. Jos asiasta ei ole säädetty kansallisesti, noudatetaan mitä asiasta on säädetty Euroopan unionin lainsäädännössä ja kyseisessä ohjelmassa.

Varat tulee käyttää komission vahvistamien Interreg-ohjelmien ja ao. seurantakomiteoiden vahvistamien valintaperusteiden mukaisesti sekä annettuja tukikelpoisuussäännöksiä noudattaen.

Varoja saa käyttää vain sellaisten hankkeiden rahoitukseen, josta ao. Interreg-ohjelman hallinto-/seurantakomitea on tehnyt päätöksen hankkeen rahoittamiseksi ja ohjelman hallintoviranomainen on myöntänyt hankkeelle Euroopan unionin rahoitusosuuden tukipäätöksellään.

Momentin määrärahasta saa maksaa ja korvata vain Interreg-ohjelmien tukikelpoisia kustannuksia, joista on tehty hallinnollinen maksatuspäätös, lukuun ottamatta ennakoita.

Ennakkoa on mahdollista maksaa ennakkomaksatuspäätöksellä alueiden kehittämisen ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan hankkeiden rahoittamisesta annetun lain (757/2021) 29 §:n nojalla, mikäli tuensaaja on hakenut ennakkoa ennakkomaksatushakemuksella ja maakunnan liitto on siitä päättänyt tukipäätöksessä.

Varoja voidaan käyttää myös Interreg-ohjelmien toteuttamisen kannalta välttämättömien kulumenujen maksamiseen sekä kansallisen vastinrahoituksen hallinnointiin ja hallinnollisten tarkastusten tekemiseen tarvittavan henkilöstön palkkaamiseen ohjelmakaudella 2021-2027 Laki valtion talousarviosta 2022 ja työ- ja elinkeinoministeriön erillisen päätöksen mukaisesti.

Maakunnan liiton on laadittava sekä ylläpidettävä ja noudatettava hallinnointiprosessin kuvausta alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta annetun valtioneuvoston asetuksen (797/2021) 21 §:n mukaisesti. EU:n alue- ja rakennepolitiikan rahastojen tuen myöntäminen, maksaminen ja paikan päällä varmentaminen, takaisinperiminen ja muiden jatkotoimenpiteiden toteuttaminen on eriytettävä moitteettoman varainhoidon periaatteiden ja säännösten edellyttämällä tavalla.

Maakunnan liitto vastaa siitä, että seurantaan varten tarvittavat tiedot tuen hakijasta, tuen kohteesta, tukea koskevasta päätöksestä, tuen maksamisesta ja vaikutuksista sekä suoritetuista varmuuksista ja havaituista sääntöjenvastaisuuksista samoin kuin takaisinperinnöistä ja muista toimenpiteistä, joihin sääntöjenvastaisuuksien oikaisemiseksi on ryhdytty, sekä muista ohjelmaviranomaisten vaatimista tiedoista merkitään sen tätä varten ylläpitämään seurannan tietojärjestelmään ja pidetään seurantajärjestelmässä ajantasaisina ja että tiedot ovat virheettömiä.

Varojen käytön seuranta ja raportointi

Myöntämisvaltuuksien käytössä tulee noudattaa valtion talousarviosta annetun lain (423/1988) 10 §:n ja valtion talousarviosta annetun asetuksen (254/2004) 54a §:n säännöksiä ja Valtiokonttorin määräyksiä, joiden mukaan virastojen ja laitosten tulee järjestää toimialoiltaan valtion talousarviosta annetun lain 10 §:ssä tarkoitettujen talousarvion käsittelyn yhteydessä myönnettyjen ja muiden lakiin perustuvien valtuuksien sekä niiden käytön ja käytöstä aiheutuvien menojen seuranta. Maakuntien liitoille jaetut myöntämisvaltuudet merkitään valtuuden käyttöksi työ- ja elinkeinoministeriön valtuusseurantaan.

Aiempina talousarviovuosina tehdyistä myöntämisvaltuuksien sidonnoista, (tukipäätöksistä), hankkeilta vapautuneita valtuuksia ei ole mahdollista käyttää uusien tukipäätösten tekemiseen ilman uudelleenbudjetointimenettelyä. Työ- ja elinkeinoministeriä ohjeistaa uudelleenbudjetointimenettelyn erikseen.

Maakunnan liiton tulee seurata ja raportoida työ- ja elinkeinoministeriölle myöntämisvaltuuden ja arviomäärärahan käytöstä sekä tallentaa myöntämiensä tuki- ja maksatuspäätösten käyttötiedot (myöntämisvaltuuden sidonnat ja maksatukset) EURA2021-järjestelmään työ- ja elinkeinoministeriön antaman ohjeistuksen mukaisesti.

EURA2021-järjestelmän toteumatiedot tulee täsmäyttää kuukausittain viraston kirjanpitoon. Käyttötietojen täsmäytykset tulee dokumentoida ja säilyttää riittävän jäljitysketjun takaamiseksi.

Maakunnan liiton tulee huolehtia EURA2021-järjestelmän vuodenvaihe ja tilinpäätökseen liittyvistä toimenpiteistä työ- ja elinkeinoministeriön antaman erillisen vuodenvaiheohjeistuksen mukaisesti.

Maakunnan liiton tulee ylläpitää joko erillistä kirjanpitojärjestelmää tai riittävän kirjanpidon eriyttämisen varmistavaa vakiomuotoista kirjanpitoa kaikista toimeen liittyvistä tapahtumista. Sen tulee varmistaa luotettavat sähköiset tietojärjestelmät kirjanpitoa, seurantaa ja tilinpäätösraportointia varten.

Jos tuensaaja on samassa kirjanpitoyksikössä kuin kansallisen vastinrahoituksen myöntäjä ja maksaja (maakunnan liiton itse toteuttama hanke), on hankkeen kustannusten, tulojen ja rahoituksen oltava erotettavissa tuensaajan kirjanpidossa käyttämällä tuensaajan kirjanpidossa tilipuitteiden yksilöimää tuensaajan seurantakohtetta tai -koodia (muu seurantakohte kuin maakunnan liiton samasta hankkeesta käyttämä seurantakohte).

Arviomäärärahan jako myöntämisvaltuuden maksatuksiin

Myöntämisvaltuuden maksatuksiin käytettävä arviomääräraha jaetaan maakunnan liitolle työ- ja elinkeinoministeriön päätöksellä EURA2021 -järjestelmässä ohjelmien täytäntöönpanosta aiheutuvien menojen maksuja varten vaiheistetuksi maksurahan tarpeen mukaan. Maakunnan liitoilla on oltava maksuraha varten ohjelmakohtaisesti erilliset pankkitilit ohjelmavaroille ja hallinnointikuluihin tarkoitettuihin varoihin. Pankkitilien palvelumaksuja ja mahdollisia pankkien perimiä miinuskorkoja ei voi kattaa ohjelmien täytäntöönpanoa varten siirretystä maksurahasta, tilille kertyneestä korkotulosta tai takaisinperinnöistä.

Maakunnan liitolle likvidinä irrotettujen Interreg-varojen valtion vastinrahoitusosuuksien tallettamisesta mahdollisesti syntyvät korkotulot on palautettava vuosittain työ- ja elinkeinoministeriölle erikseen annettavan ohjeen mukaisesti.

Ohjelmakauden lopussa maakuntien liitot tekevät lopputilityksen työ- ja elinkeinoministeriölle ja palauttavat mahdolliset maksamatta jääneet varat työ- ja elinkeinoministeriön erikseen antaman ohjeen mukaisesti.

Sääntöjenvastaisuuksien seuranta ja takaisinperintä

Maakunnan liiton tulee ilmoittaa ao. hallintoviranomaiselle ja työ- ja elinkeinoministeriölle Euroopan unionin lainsäädännön mukaisesti sääntöjenvastaisuuksista, takaisinperintää koskevista ja muista toimenpiteistä, joihin virheellisyyksien johdosta on ryhdytty sekä tiedottaa hallinnollisten ja oikeudellisten menettelyjen etenemisestä työ- ja elinkeinoministeriön antaman ohjeistuksen mukaisesti.

Maakunnan liiton tulee selvittää sääntöjenvastaisuudet viivytyksettä. Petosepäilyissä on ryhdyttävä toimenpiteisiin esitutkinnan käynnistämiseksi ja syytteen nostamiseksi. Viranomaisen on kunkin vuosineljänneksen päättymistä seuraavan kalenterikuukauden 15 päivään mennessä toimitettava ilman eri pyyntöä sääntöjenvastaisuuksia koskevat tiedot ja niiden johdosta suoritettavat toimenpiteet työ- ja elinkeinoministeriölle sekä tiedoksi ohjelman hallintoviranomaiselle.

Maakunnan liiton on huolehdittava valtion rahoitusosuuden takaisinperinnästä asiaan sovellettavien tukijärjestelmää koskevien ehtojen ja säädösten mukaisesti. Tuen palauttamiseen, maksamisen lopettamiseen sekä jo maksetun tuen takaisinperintään sovelletaan rahoituslakia. Tukipäätöksessä on mainittava takaisinperintään sovellettavat rahoituslain 33 §:n perusteet.

Arkistointi ja säilytysajat

EAKR-osarahoitettujen Interreg -hankkeiden asiakirjojen ja muun aineiston säilytysvelvollisuus ulottuu kaikkeen riittävän jäljitysketjun varmistamiseksi tarvittavaan aineistoon, joka asiaan sovellettavien säännösten perusteella liittyy Interreg-ohjelmiin ja joita tarvitaan tarkastus-, arviointi- ja raportointitarkoituksiin. Kirjanpitoaineisto ja muu hanketta koskeva aineisto on säilytettävä viiden vuoden ajan laskettuna sen vuoden päättymistä seuraavan vuoden alusta, jona hankkeen viimeinen maksuerä on maksettu tuen saajalle. Säilytysvelvollisuus koskee sellaisiakin tietosisältöjä, jotka eivät muutoin kuuluisi kansallisen kirjanpitolainsäädännön mukaisen säilytysvelvollisuuden piiriin. Maakunnan liiton on otettava tukipäätökseen ehto tuen saajan velvollisuudesta säilyttää hankkeen aineisto ja aineiston säilyttämisajasta. Maakunnan liitto voi jatkaa tuen saajalle annettavalla kirjallisella ilmoituksella aineiston säilyttämisaikaa. Säilyttämisajan jatkamisesta säädetään yleisasetuksen 82 artiklan 2 kohdassa. Jos kansallisessa lainsäädännössä tai valtioneuvoston päätöksessä Euroopan unionin lainsäädännössä edellytetään pidempää säilyttämisaikaa, noudatetaan sitä. Maakunnan liitto vastaa siitä, että sillä on tiedossaan tietoaineistojen sijainti.

Keskeiset varojen käytössä ja tarkastuksessa noudatettavat säännökset:

Keskeiset EU:n säädökset

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/1060, annettu 24 päivänä kesäkuuta 2021, Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahasto plussaa, koheesiorahastoa, oikeudenmukaisen siirtymän rahastoa ja Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä ja varainhoitosäännöistä sekä turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastoa, sisäisen turvallisuuden rahastoa ja rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitusvälinettä koskevista varainhoitosäännöistä

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/1058, annettu 24 päivänä kesäkuuta 2021, Euroopan aluekehitysrahastosta ja koheesiorahastosta

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/1059, annettu 24 päivänä kesäkuuta 2021, Euroopan aluekehitysrahastosta ja ulkoisista rahoitusvälineistä tuettavaa Euroopan alueellinen yhteistyö –tavoitetta (Interreg) koskevista erityissäännöksistä

Komission asetus (EU) N:o 1407/2013 Euroopan unionin toiminnasta annetun sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen (De minimis -asetus)

Komission asetus (EU) N:o 651/2014, annettu 17 päivänä kesäkuuta 2014, tiettyjen tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi perussopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti.

Komission asetus (EU) N:o 2021/1237, annettu 23 päivänä heinäkuuta 2021, tiettyjen tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi perussopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti annetun asetuksen (EU) N:o 651/2014 muuttamisesta.

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) 2018/1046, annettu 18 päivänä heinäkuuta 2018, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä, asetusten (EU) N:o 1296/2013, (EU) N:o 1301/2013, (EU) N:o 1303/2013, (EU) N:o 1304/2013, (EU) N:o 1309/2013, (EU) N:o 1316/2013, (EU) N:o 223/2014, (EU) N:o 283/2014 ja päätöksen N:o 541/2014/EU muuttamisesta sekä asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 kumoamisesta

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuojasäädös)

Komission päätös 14.5.2019 (C2019 3452 final) liitteineen suuntaviivoista niiden rahoitusohjelmien määrittämiseksi, jotka tehdään unionin rahoittamiin menoihin julkisia hankintoja koskevien sääntöjen noudattamatta jättämisen vuoksi

Ohjelmaa ja sen toteuttamista koskevat päätökset, ohjeet ym.

Komission ohjelmakohtaiset täytäntöönpanopäätökset annetaan myöhemmin.

Ohjelman seurantakomitean hyväksymät ohjelma-asiakirjaa täydentävät asiakirjat (ohjelmamamuaalit, hankkeiden valintakriteerit, ohjelmakohtaiset tukikelpoisuussäännöt ym.) sekä ohjelman hallinto- ja tarkastusviranomaisten mahdollisesti antamat määräykset tai ohjeet.

Kansalliset säädökset

Laki alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta (756/2021)

Valtioneuvoston asetus alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta (797/2021)

Laki alueiden kehittämisen ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan hankkeiden rahoittamisesta (757/2021)

Valtioneuvoston asetus Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan rahastoista rahoitettavien kustannusten tukikelpoisuudesta (866/2021)

Valtionavustuslaki (688/2001)

Hallintolaki (434/2003)

Laki valtion talousarviosta (423/1988)

Asetus valtion talousarviosta (1243/1992)

Kirjanpitolaki (1336/1997)

Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (1397/2016)

Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999)

Tietosuojalaki (1050/2018)

Laki digitaalisten palvelujen tarjoamisesta (306/2019)